

Hallituksen esitys Eduskunnalle Eurooppa-koulujen perussäännöstä tehdyn yleissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Eduskunta hyväksyisi liittymisen Luxemburgissa kesäkuussa 1994 solmittuun Eurooppa-koulujen perussäännöstä tehtyyn yleissopimukseen.

Sopimuksella Euroopan yhteisöt pyrkivät turvaamaan yhtenäisen koulutuksen henkilökuntansa lapsille Eurooppa-kouluissa taataksaan yhteisön toimielinten moitteettoman toiminnan ja helpottaakseen niiden tehtävien suorittamista.

Yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan 1 päivänä syyskuuta sen jälkeen, kun Suomen liittymiskirja on talletettu Luxemburgin hallituksen huostaan. Esitykseen liittyvä lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Johdanto	3
2. Nykytila.....	3
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	3
4. Esityksen vaikutukset.....	3
4.1. Taloudelliset vaikutukset.....	3
4.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset.....	4
4.3. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan	4
5. Asian valmistelu	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5
1. Yleissopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön.....	5
2. Lakiehdotuksen perustelut	7
3. Voimaantulo.....	7
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	7
LAKIEHDOTUS	9
Laki Eurooppa-koulujen perussäännöstä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	
SOPIMUSTEKSTIT	10

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Ensimmäisen yleissopimuksen Eurooppa-koulujen perussäännöstä allekirjoittivat Euroopan hiili- ja teräsyhteisön kuusi alkuperäistä jäsenvaltiota 12 päivänä huhtikuuta 1957. Irlanti ja Yhdistynyt kuningaskunta liittyivät Eurooppa-koulua koskevaan perussääntöön 1 päivänä syyskuuta 1972. Tanska liittyi 1973, Kreikka 1980, Espanja 1986 ja Portugali 1987.

Eurooppa-neuvosto ja neuvostossa kokouneet opetusministerit pyysivät 31 päivänä toukokuuta 1990, että laadittaisiin ehdotus uudeksi yleissopimukseksi Eurooppa-kouluista, jotta näiden koulujen toimintaa tehostettaisiin ja yhteisön merkitys siinä tunnistettaisiin paremmin.

Luxenburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1994 solmittiin uusi Eurooppa-koulun perussäännön määrittelevä yleissopimus (EYVL L 212, 17.8.1994, s. 3-14).

Luxenburgin ulkoasiainministeri on antanut 18 päivänä syyskuuta 2002 Luxemburgin opetus- ja ammattikoulutusministerille ilmoituksen siitä, että Kreikka viimeisenä alkuperäisistä sopimuspuolista on 13 päivänä syyskuuta 2002 tallettanut Eurooppa-kouluja koskevan yleissopimuksen ratifioimiskirjan Luxemburgin ulkoasiainministeriön huostaan.

2. Nykytila

Suomen liityttyä Euroopan unioonin liittytin vuonna 1995 myös alkuperäiseen vuoden 1957 sopimukseen 1 päivänä syyskuuta 1995 annetulla asetuksella Eurooppa-koulun perussäännön ja siihen liittyvien pöytäkirjojen voimaansaattamisesta (SopS 54/1995).

Vaikka Suomi on vuoden 1957 Eurooppa-koulusopimuksen sopimuspuolena, puuttuu tällä hetkellä Suomen osallistumiselta Eurooppa-kouluja koskevaan järjestelmään tyydyttävät oikeudelliset perusteet kun vuonna 2002 kansainvälisesti voimaan tullut uusi yleissopimus on korvannut alkuperäisen Eurooppakoulusopimuksen.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on, että Suomi liittyy Eurooppa-koulujen perussäännöstä tehtyyn yleissopimukseen. Liittymiskirjat talletetaan Luxemburgin hallituksen huostaan; Luxemburg toimii Eurooppa-koulujen perussäännön tallettajana.

Sopimukseen liittyminen tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta sen jälkeen, kun Suomen liittymiskirja on jätetty Luxemburgin hallitukselle. Esitykseen sisältyvä lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

Sopimuksella Euroopan yhteisöt pyrkivät turvaamaan yhtenäisen koulutuksen henkilökuntansa lapsille Eurooppa-kouluissa taatakseen yhteisön toimielinten moitteettoman toiminnan ja helpottaakseen niiden tehtävien suorittamista.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Eurooppa-koulun toiminnan rahoituksesta vastaavat Euroopan yhteisöt ja jäsenmaat yhdessä. Jäsenmaiden rahoitusosuus vastaa kunkin jäsenmaan maksamia palkkausmenoja lähettämilleen opettajille tai muulle henkilöstölle. Rahoitussäännön mukaan Euroopan yhteisöt kattaa käyttömenojen ja saatujen tulojen kuten jäsenmaiden osuuksien, lukukausimaksujen ja muiden tulojen välisen erotuksen.

Eurooppa-koulujen kokonaismenot olivat vuonna 2003 talousarvion mukaan noin 201 miljoonaa euroa, josta Euroopan yhteisöjen osuus oli 58 % ja jäsenvaltioiden osuus 22 %. Rahoitussopimuksista ja lukukausimaksuista ja muista tuloeristä kertyy loput 20 % koulujen rahoituksesta. Keskimääräiset kustannukset oppilasta kohden ovat noin 10 850 euroa lukuvuodessa.

Suomesta lähetetyn henkilöstön palkkausmenot olivat noin 840 000 euroa vuonna 2003. Menot maksetaan valtion talousarvion

momentilta 29.40.21 (valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot). Suomalaisten oppilaiden määrä on pysynyt suhteellisen vakaina eikä opettajien tarpeeseen ole odotettavissa merkittäviä muutoksia. Päättyessään perustaa kieliosaston jäsenmaa sitoutuu samalla lähettämään päätoimisia opettajia tarpeen mukaan. Tällä hetkellä Brysselin ja Luxemburgin Eurooppa-kouluissa toimii yhteensä 22 suomalaista opettajaa ja 3 muuta henkilöstöön kuuluvaa.

4.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Esitys ei sisällä määräyksiä, joilla olisi organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia.

4.3. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan

Eurooppa-kouluja koskevan yleissopimuksen mukaisesti koulujen tarkoituksena on kouluttaa yhdessä Euroopan yhteisön henkilöstön lapsia. Euroopan yhteisön tehtävissä olevien suomalaisten lapsilla on siten mahdollisuus saada opetusta sopimuksen tarkoittamissa kouluissa. Eurooppa-kouluihin voidaan johtokunnan päättämien perusteiden mukaisesti ottaa muitakin oppilaita kuin yhteisön henkilöstön lapsia. Esityksellä ei ole muutoin vaikutuksia eri kansalaisryhmien asemaan eikä naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon.

5. Asian valmistelu

Yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 1 päivänä lokakuuta. Artiklan 32 mukaisesti Itävalta, Suomi ja Ruotsi voivat tehdä kirjallisen hakemuksen sopimukseen liittymisestä Luxemburgin hallitukselle. Sopimukseen liittyminen tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta sen jälkeen, kun sopimukseen liittymiskirja on talletettu Luxemburgin hallitukselle.

Tasavallan presidentti päätti 5 päivänä maaliskuuta 2004, että Suomi jättää hakemuksen Eurooppa-koulun perussäännöstä 17 päivänä kesäkuuta 1994 tehtyyn yleissopimukseen liittymisestä.

Ulkoasiainministeriö ilmoitti 19 päivänä maaliskuuta 2004 Suomen Luxemburgissa olevan suurlähetystön välityksellä Luxemburgin hallitukselle Suomen liittymispyynnöstä.

Luxemburgin ulkoministeriö on vahvistanut 22 päivänä huhtikuuta 2004 päivätyllä nootillaan ilmoittaneensa yleissopimuksen 32 artiklan 1 kappaleen mukaisesti muille sopimuspuolille Suomen liittymispyynnöstä. Edelleen nootissa ilmoitetaan, että ottaen huomioon yleissopimuksen voimaantulon 1 päivänä lokakuuta 2002 Suomen jäsenyys tulee voimaan seuraavan 1 päivän syyskuuta jälkeen liittymiskirjan tallentamisesta Luxemburgin hallituksen huostaan yleissopimuksen 32 artiklan mukaisesti.

Esitys on valmisteltu virkatyönä opetusministeriössä yhteistyössä ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Yleissopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

Sopimuksen johdannossa todetaan, että Eurooppa-koulujärjestelmä on oma erityinen järjestelmänsä. Se perustuu jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön. Samalla jäsenvaltiot hyväksyvät täysin jäsenvaltioiden vastuun niiden omien koulutusjärjestelmien opetuksen sisällöstä ja organisaatiosta sekä niiden kulttuuriset ja kielelliset erot.

Sopimuksen 1 artiklassa todetaan, että sopimus määrittelee Eurooppa-koulujen (jämpänä koulujen) perussäännön. Koulujen pääasiallisena tehtävänä on tarjota yhteistä opetusta Euroopan yhteisöjen henkilöstön lapsille. Koulut luetellaan sopimuksen liitteessä. Yleissopimuksen tekovuonna oli toiminnassa kaikkiaan 10 koulua, nyt 12 ja lisäksi kahdesta on tehty rakentamispäätös. Vuonna 2008 tulisi olemaan toiminnassa yhteensä 14 koulua.

Sopimuksen 2 artiklan mukaan johtokunta voi yksimielisellä päätöksellä perustaa uusia kouluja sopimalla isäntämaana toimivan jäsenvaltion kanssa koulutilojen järjestämisestä ja ylläpidosta sijaintimaan kustannuksella.

Sopimuksen 3 artikla määrittelee koulun perusrakenteeksi kaksivuotisen esikoulun, viisivuotisen ala-asteen ja seitsenvuotisen yhdistetyn yläasteen ja lukion. Opetusta antavat pääasiassa jäsenvaltioiden lähettämät tai nimittämät opettajat.

Sopimuksen 4 artiklassa määrätään, että perusopetusta annetaan unionin jäsenmaiden kielillä, joskin eri kieliosastojen samantasoisille luokille annetaan yhteistä opetusta joissakin oppiaineissa. Oppilaille pyritään erityisesti opettamaan perusteellinen kielitaito nykykielissä, ja opetussuunnitelmissa korostetaan eurooppalaista ulottuvuutta.

Sopimuksen 5 artiklassa määrätään, että koulussa suoritettavat opintovuodet ja niitä koskevat tutkintotodistukset tunnustetaan sopimusvaltioissa. Koulussa suoritettua eurooppalaisen ylioppilastutkinnon (European Baccalaureate, EB) suorittaneilla on samat edut kuin jäsenvaltioissa kansallisen ylioppilastutkinnon suorittaneilla sekä samat oikeudet pyrkiä minkä tahansa jäsenvaltion yliopis-

toon. Suomessa on Eurooppa-koulujen tutkintojen tunnustamisesta on säädetty ylioppilastutkintoasetuksen (1000/1994) 22 §:ssä (osittain muutettuna asetuksella 126/1996).

Sopimuksen 6 artiklan mukaan jokainen koulu on oikeushenkilö. Koulut ovat jokaisessa jäsenvaltiossa samassa asemassa kuin muut julkisoikeudellisesti säännellyt oppilaitokset yleissopimuksen erityismääräysten mukaisesti. Oikeushenkilöllisyydestä ja siihen liittyvästä oikeuskelpoisuudesta ja oikeudellisesta toimintakyvystä säädetään Suomessa nykyisin lailla. Vastaava määräys sisältyy vuoden 1957 6 artiklaan joka on silloisen perustuslakitulokinnan mukaan saatettu voimaan asetuksella.

Sopimuksen 7 artikla määrittelee koulujen yhteiseksi elimiksi johtokunnan, pääsihteerin, tarkastuslautakunnat ja valituslautakunnan. Jokaisessa koulussa on hallinnollinen lautakunta ja rehtori.

Sopimuksen 8–14 artiklassa määritellään johtokunnan kokoonpano, päätöksentekomenettely ja tehtävät. Johtokunta koostuu jäsenvaltioiden ministeritason edustajista sekä komission, opetushenkilöstön ja oppilaiden vanhempien edustajista. Oppilaiden edustaja voidaan kutsua tarkkailijaksi.

Johtokunta kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Puheenjohtajuus kestää vuoden ja puheenjohtajana toimii vuorotellen kunkin jäsenvaltion edustaja (aakkosjärjestyksessä jäsenvaltioittain).

Johtokunta tekee päätöksensä kahden kolmasosan äänen enemmistöllä, joskin joissakin erikseen määritellyissä tapauksissa vaaditaan yksimielinen päätös.

Johtokunta valvoo yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja antaa koulun yleiset säännöt. Johtokunta raportoi koulujen toiminnasta vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Opetusta koskevissa asioissa johtokunta päättää, mitä opintoja ja tutkintoja koulussa suoritetaan sekä miten ne järjestetään; johtokunta hyväksyy opetussuunnitelmat ja tunti-jaot.

Hallinnollisissa asioissa johtokunta vuosittain päättää opetushenkilöstön määrästä sekä hallinnollista ja avustavaa henkilökuntaa

koskevista tarpeista. Jäsenvaltioista lähetetyt opettajat säilyttävät oikeutensa uralla etenemiseen ja eläkkeisiin kansallisten määräysten mukaisesti. Johtokunta nimittää pääsihteerin ja apulaispääsihteerin sekä koulujen rehtorit ja apulaisrehtorit.

Talousarviota koskevista asioissa johtokunta hyväksyy taloussäännön sekä tilivuositain koulujen talousarvion. Johtokunta laatii kunkin tilivuoden huhtikuun loppuun mennessä koulujen talousarvion, jonka se toimittaa komissiolle ja muille tarkemmin määritellyille julkisoikeudellisille yhteisöille.

Pääsihteeri edustaa johtokuntaa ja on sille vastuussa toiminnastaan. Pääsihteeri edustaa kouluja oikeudenkäynneissä.

Sopimuksen 5—18 artikla koskee tarkastuslautakuntia, joita on kaksi: toinen esikoulua ja ala-astetta varten, toinen yläastetta ja lukiota varten. Jokaisella jäsenvaltiolla on yksi tarkastaja kummassakin lautakunnassa. Tarkastuslautakuntien tehtävänä on varmistaa koulujen antaman opetuksen laatu ja suorittaa tätä tarkoitusta varten tarpeelliset tarkastukset koulussa. Tarkastajien tehtävänä on valvoa kansallisista järjestelmistä tulevien opettajien työtä, verrata havaintojaan opetuksen tasosta ja opetusmenetelmien laadusta sekä esittää kehittämistarpeita.

Sopimuksen 19—20 artikla määrittelee koulujen hallinnollisten lautakuntien jäsenyydet ja lautakuntien tehtävät, muun muassa koulun talousarvion valmistelun ja täytäntönnön valvonnan.

Sopimuksen 21 artikla koskee koulun johtajaa (rehtoria), joka on vastuussa toiminnastaan johtokunnalle. Johtajan on täytettävä samat pätevyysvaatimukset kuin kotimaassaan vastaavassa virassa.

Sopimuksen 22 artikla koskee henkilöstön edustusta. Koulua varten perustetaan henkilöstötoimikunta, joka koostuu jokaisesta koulusta valituista opetushenkilöstön sekä hallinnollisen ja avustavan henkilökunnan edustajista. Henkilöstötoimikunta nimeää vuosittain edustajansa johtokuntaan.

Sopimuksen 23 artikla määrittelee vanhempainyhdistyksen toiminnan; jokaisella koululla on yhdistys, joka edustaa oppilaiden vanhempia. Johtokunnan hyväksymä vanhempainyhdistys nimeää vuosittain edustajansa kunkin koulun hallinnolliseen lautakun-

taan. Vanhempainyhdistykset nimeävät yhden jäsenen ja varajäsenen edustajikseen johtokuntaan.

Sopimuksen 24 ja 25 artikla koskee talousarviota. Sopimuksessa Suomi sitoutuu vuosittaisiin menoihin. Artiklat sisältävät määräyksiä, jotka vaikuttavat eduskunnan budjettiltaaltaan. Koulujen tilivuosi vastaa kalenterivuotta. Koulujen talousarvio koostuu (a) jäsenvaltioiden osuudesta lähetetyn opetushenkilöstön palkkojen osalta (b) Euroopan yhteisöjen rahoitusosuudesta, jolla katetaan koulujen kokonaismenojen ja muiden tulojen kokonaismäärän erotus (c) ulkopuolisten yhteisöjen, joiden kanssa johtokunta on tehnyt sopimuksen, rahoitusosuuksista (d) koulujen omista tuloista, lähinnä lukukausimaksuista (e) muista tuloista.

Sopimuksen 26 ja 27 artikla käsittelee riitojen ratkaisemista. Ainoastaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan yleissopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevia erimielisyyksiä, joita ei ole voitu ratkaista johtokunnassa. leissopimuksella perustetaan valituslautakunta, joka viime kädessä ratkaisee yleissopimuksen soveltamista koskevat riidat. Valituslautakunnan jäsenet ovat riippumattomia ja juridisesti päteviksi katsottuja henkilöitä, jotka ovat EY-tuomioistuimen tätä tarkoitusta varten listaamia. Johtokunta hyväksyy valituslautakunnan perussäännön ja lautakunnan esittämät menettelytapasäännöt. Valituslautakunnan tekemät päätökset ovat sitovia. Muut riidat, joiden osapuolena koulut ovat, kuuluvat kansallisten tuomioistuinten toimivaltaan.

Sopimuksen viimeiset artiklat 28—34 sisältävät erityismääräyksiä.

Sopimuksen 28 artikla antaa johtokunnalle mahdollisuuden tehdä osallistumissopimuksia sellaisten julkisoikeudellisten yhteisöjen kanssa, joihin koulun toiminnalla on sijaintinsa puolesta vaikutusta.

Sopimuksen 29 artikla antaa johtokunnalle mahdollisuuden neuvotella myös muita kuin osallistumissopimuksia sellaisten julkisoikeudellisten tai yksityisoikeudellisten yhteisöjen ja laitosten kanssa, joihin olemassa olevan koulun toiminnalla on vaikutusta.

Sopimuksen 30 artikla antaa johtokunnalle oikeuden neuvotella koulun sijaintivaltion hallituksen kanssa mahdollisesti tarvittavasta

lisäsopimuksesta.

Sopimuksen 31 artiklan mukaan sopimuksesta irtisanoutuminen tapahtuu ilmoittamalla siitä kirjallisesti Luxemburgin hallitukselle. Irtisanoutuva sopimuspuoli luopuu osuudestaan koulun varoihin, ja johtokunta päättää henkilökuntaan liittyvistä järjestelyistä. Samoin johtokunta päättää mahdollisesta koulun sulkemisesta. Pyyntö yleissopimuksen muuttamisesta esitetään Luxemburgin hallitukselle, joka ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.

Sopimuksen 32 artikla käsittelee liittymismenettelyä. Uuden jäsenvaltion hakemus yleissopimukseen liittymisestä toimitetaan kirjallisesti Luxemburgin hallitukselle, joka ilmoittaa hakemuksesta muille sopijapuolille. Liittymiskirjat talletetaan niin ikään Luxemburgin hallituksen huostaan. Koulun elimien kokoonpanoa muutetaan liittymisen seurauksena. Liittyminen tulee voimaan seuraavan syyskuun ensimmäisenä päivänä siitä päivästä lukien, jona liittymiskirjat talletetaan Luxemburgin hallituksen huostaan.

Sopimuksen 33 artikla sisältää ratifiointia koskevat määräykset. Jäsenvaltiot ratifioivat yleissopimuksen valtiosääntöön liittyvien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat lähetetään Luxemburgin hallitukselle, joka toimii Eurooppa-koulujen perussäännön tallettajana. Yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä siitä päivästä lukien, jona jäsenvaltioiden ratifioimiskirjat on talletettu. Luxemburgin hallituksen arkisto toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen sopimusosapuolille.

Sopimuksen 34 artiklalla kumotaan ja korvataan vuonna 1957 tehty perussääntö ja siihen vuonna 1962 liitetty pöytäkirja. Sopimus eurooppalaisesta ylioppilastutkinnosta pysyy voimassa. Yleissopimus ei myöskään vaikuta Münchenin koulua koskevaan vuonna 1962 tehtyyn ja vuonna 1975 allekirjoitettuun lisäpöytäkirjaan.

2. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lain 1 § sisältää tavanomaisen blankettisäännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Eurooppa-koulujen pe-

russäännöstä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakiehdotuksen 1 §:n mukaan lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut. Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset on yksilöity jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta käsittelevässä jaksossa.

2 §. Lain täytäntöönpanosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

3 §. Pykälä sisältää tavanomaisen voimaantulosäännöksen, jonka mukaan lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella. Tarkoituksena on, että laki tulee voimaan samanaikaisesti kuin yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Yleissopimuksen tarkoituksena on tarjota koulutuspalveluja, jotka mahdollistavat EU:n instituutioiden asianmukaisen toiminnan. Eurooppa-koulujen opetuksen sisällöstä ja järjestämisestä sekä kulttuurisen ja kielellisen moninaisuuden säilyttämisestä vastaavat kuitenkin jäsenvaltiot. Eurooppa-koulut eivät kuulu EU:n instituutioihin ja niiden opettajat eivät ole unionin virkamiehiä. Yleissopimuksen tallettajana toimii Luxemburgin hallitus, eikä neuvoston pääsihteeristö. Sanotuilla perusteilla yleissopimus sisältää Suomen toimivallan osalta PeL 93 §:n 1 momentissa tarkoitettuja määräyksiä, joista hallituksen käsityksen mukaan päättää tasavallan presidentti.

3. Voimaantulo

Yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002. Yleissopimukseen liittyvän valtion osalta sopimus tulee voimaan samana päivänä, kun liittymiskirja talletetaan Luxemburgin hallituksen huostaan. Esityksen sisältyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Yleissopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Tällaisia ovat sopimuksen 5 artiklassa todetut opintovuosien, tutkintotodistusten ja Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon tunnustamista koskevat määräykset. Esitykseen sisältyvän voimaansaattamislakiehd-

dotuksen voimaantumiseksi Ahvenanmaan maakunnassa on siten saatava itsehallintolain 59 §:n 2 momentin mukaan Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyminen.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaisesti eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan suostumuksen. Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä ovat muun muassa eduskunnan budjettivaltaa sitovat kansainväliset velvoitteet. Tällaisina velvoitteina on käytännössä pidetty lähinnä sellaisia määräyksiä, joista aiheutuu valtiolle välittömiä menoja.

Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys luetaan lainsäädännön alaan kuuluvaksi 1) jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, 3) jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, 4) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä 5) taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälinen velvoite kuuluu lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla säädetyin säännöksen kanssa (PeVL 11 ja 12/2000 vp.)

Yleissopimuksen 6 artiklan mukaan kullakin Eurooppa-koululla on sellainen oikeushenkilöllisyys, joka on tarpeen sen 1 artiklassa todetun tarkoituksen saavuttamiseksi. Eurooppa-koulu voi olla osapuolena oikeudenkäynnissä ja se voi hankkia ja luovuttaa kiinteää ja irtainta omaisuutta. Yleissopimuksen 6 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on käsiteltävä Eurooppa-koulua julkisoikeuden

alaisena oppilaitoksena. Oikeushenkilöllisyydestä ja siihen liittyvästä oikeuskelpoisuudesta ja oikeudellisesta toimintakyvystä säädetään Suomessa lailla (PeVL 38/2000 vp.). Sopimuksen 6 artiklan määräykset kuuluvat siten lainsäädännön alaan ja edellyttävät eduskunnan suostumusta.

Eduskunnan hyväksymistä koskeva määräys on myös yleissopimuksen 25 artikla, jonka johdosta Suomelle aiheutuu vuosittain noin 840 000 euron menot. Yleissopimus kuuluu siten eduskunnan toimivaltaan myös siitä syystä, että siitä aiheutuu valtiolle välittömiä, eduskunnan budjettivaltaan vaikuttavia menoja.

Riitojen ratkaisua koskevat artiklat 26 ja 27 edellyttävät myös eduskunnan hyväksymistä koska tällaisessa riitojenratkaisumenettelyssä voi tulla Suomea sitovalla tavalla ratkaistuksi, miten tiettyä, lainsäädännön alaan kuuluvaa sopimusmääräystä on tulkittava. Euroopan unionin jäsenvaltioiden yhteistoimintaan kuuluvana tavanomaisena järjestelynä määräys ei ole kuitenkaan ristiriidassa nykyisen täysivaltaisuuskäsityksen kanssa.

Yleissopimus on sekasopimus, jossa sopimuspuolena ovat Euroopan unionin jäsenvaltiot ja Euroopan yhteisö. Eduskunnan hyväksyminen koskee jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvia osia.

Yleissopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Yleissopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansattamiseksi voidaan hyväksyä tavalisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella sekä perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1994 Eurooppa-koulujen perussäännöstä tehdyn yleissopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan.

Koska yleissopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****Eurooppa-koulujen perussäännöstä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1994 Eurooppa-koulujen perussäännöstä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Tuula Haatainen*

(Suomennos)

**EUROOPPA-KOULUJEN
PERUSSÄÄNNÖN MÄÄRITTELEVÄ
YLEISSOPIMUS**

Johdanto

Korkeat sopimuspuolet, Euroopan yhteisöjen jäsenvaltiot ja Euroopan yhteisöt jäljempänä "sopimuspuolet", jotka

katsovat, että Euroopan yhteisöjen henkilöstön lasten yhteistä opetusta varten Euroopan yhteisöjen toimielimien tehokkaan toiminnan varmistamiseksi on perustettu vuodesta 1957 lähtien laitoksia, joista käytetään nimeä "Eurooppa-koulu";

katsovat, että Euroopan yhteisöt haluavat varmistaa näiden lasten yhteisen opetuksen, ja osallistuvat tässä tarkoituksessa Eurooppa-koulujen toiminnan rahoittamiseen;

katsovat, että Eurooppa-koulujärjestelmä on oma järjestelmänsä, ja katsovat, että se on jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä jäsenvaltioiden ja Euroopan yhteisöjen välistä yhteistyötä, hyväksyen samalla täysin jäsenvaltioiden vastuun niiden omien koulutusjärjestelmien opetuksen sisällöstä ja organisaatiosta sekä niiden kulttuurilliset ja kielelliset erot;

katsovat, että

- Eurooppa-koulun perussääntö, joka on hyväksytty vuonna 1957, tulisi vahvistaa sopimuspuolten siihen liittyvien tekstien huomioon ottamiseksi;

- perussääntöä tulisi tarkistaa, ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen kehitys;

- koulujen elimien päätöksentekomenetelmää tulisi muuttaa;

- kokemus koulujen toiminnasta tulisi ottaa huomioon;

**CONVENTION DEFINING THE
STATUTE OF THE EUROPEAN
SCHOOLS**

Preamble

The high contracting parties, members of the European communities and the European communities, hereinafter referred to as 'the contracting parties';

considering that, for the education together of children of the staff of the European Communities in order to ensure the proper functioning of the European Institutions, establishments bearing the name 'European School', have been set up from 1957 onwards;

considering that the European Communities are anxious to ensure the education together of these children and, for this purpose, make a contribution to the budget of the European Schools;

considering that the European School system is 'sui generis'; considering that it constitutes a form of cooperation between the Member States and between them and the European Communities while fully acknowledging the Member States' responsibility for the content of teaching and the organization of their educational system, and for their cultural and linguistic diversity;

considering that:

- the Statute of the European School, adopted in 1957, should be consolidated to take account of all the relevant texts adopted by the Contracting Parties;

- it should be adapted, taking into account the development of the European Communities;

- the decision-making procedure within the organs of the Schools should be modified;

- experience in the operation of the Schools should be taken into account;

- opetushenkilökunnalle ja muille tässä perussäännössä tarkoitetuille henkilöille tulisi taata riittävä oikeusturva johtokunnan tai hallinnollisten lautakuntien päätöksiä vastaan; tätä tarkoitusta varten tulisi perustaa valituslautakunta, jolla olisi tarkoin rajattu toimivalta;

- valituslautakunnan toimivalta ei vaikuta kansallisten tuomioistuinten toimivaltaan siviili- ja rikosvastuuta koskevilla asioilla;

ottavat huomioon, että Münchenissä on avattu koulu 15 päivänä joulukuuta 1975 allekirjoitetun lisäpöytäkirjan perusteella Euroopan patenttijärjestön henkilöstön lasten yhteistä opetusta varten,

ovat sopineet seuraavaa:

I OSA

Eurooppa-koulut

1 artikla

Tässä yleissopimuksessa määritellään Eurooppa-koulujen (jäljempänä "koulujen") perussääntö.

Koulujen tehtävänä on tarjota yhteistä opetusta Euroopan yhteisöjen henkilöstön lapsille. Niiden lasten lisäksi, joita 28 ja 29 artiklassa tarkoitettujen sopimukset koskevat, myös muut lapset voivat kirjoittautua kouluihin johtokunnan asettamien rajoitusten mukaisesti.

Koulut on lueteltu 1 liitteessä, jota johtokunta voi muuttaa 2, 28 ja 31 artiklan nojalla tehtyjen päätösten mukaisesti.

2 artikla

1. Johtokunta voi yksimielisellä päätöksellä perustaa uusia kouluja.

2. Se päättää niiden sijainnista sopimalla siitä isäntämaana toimivan jäsenvaltion kanssa.

3. Ennen kuin uusi koulu avataan jäsen-

- adequate legal protection against acts of the Board of Governors or the Administrative Boards should be provided to the teaching staff as well as other persons covered by it; to this end a Complaints Board should be created, with strictly limited jurisdiction;

- the jurisdiction of the Complaints Board will be without prejudice to national courts' jurisdiction in relation to civil and criminal liability;

considering that a School has been opened in Munich on the basis of the Supplementary Protocol of 15 December 1975 for the education together of children of the staff of the European Patent Organization,

have agreed as follows:

TITLE I

The European schools

Article 1

This Convention defines the Statute of the European Schools (hereinafter referred to as 'Schools').

The purpose of the Schools is to educate together children of the staff of the European Communities. Besides the children covered by the Agreements provided for in Articles 28 and 29, other children may attend the Schools within the limits set by the Board of Governors.

The Schools are listed in Annex I, which may be amended by the Board of Governors to take account of decisions made under Articles 2, 28 and 31.

Article 2

1. The Board of Governors, acting unanimously, may decide to establish new Schools.

2. It shall determine their location in agreement with the host Member State.

3. Before a new School is opened in the

valtion alueella, johtokunnan on tehtävä isäntämaana toimivan jäsenvaltion kanssa sopimus sopivien tilojen järjestämisestä maksutta uutta koulua varten ja niiden ylläpidosta.

3 artikla

1. Jokaisessa koulussa annettu opetus käsittää kouluopinnot lukion loppuun asti.

Se voi sisältää:

- esikoulun
- 5-vuotisen ala-asteen
- 7-vuotisen yhdistetyn yläasteen ja lukion ("secondary school/cycle secondaire")

Koulut täyttävät kaikki opetusta koskevat tekniset vaatimukset siinä määrin kuin mahdollista, yhteistyössä isäntävaltion koulujärjestelmän kanssa.

2. Opetusta antavat jäsenvaltioiden lähettämät tai nimittämät opettajat johtokunnan 12(4) artiklan menettelymääräysten nojalla tekemien päätösten mukaisesti.

3. (a) Koulun perusrakenteen muuttamista koskeva ehdotus on tehtävä johtokuntaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien yksimielisellä päätöksellä.

(b) Opettajien virallisen aseman muuttamista koskeva ehdotus on hyväksyttävä johtokunnan yksimielisellä päätöksellä

4 artikla

Kouluissa annettava opetus järjestetään seuraavien periaatteiden mukaisesti:

1. opinnot suoritetaan II liitteessä mainituilla kielillä;

2. johtokunta voi muuttaa kyseistä liitettä ottaakseen huomioon 2 ja 32 artiklan nojalla tehdyt päätökset;

3. koulun yhtenäisyyden edistämiseksi, eri kieliosastojen oppilaiden yhteensaattamiseksi sekä keskinäisen ymmärtämyksen edistämiseksi samantasoisille luokille annetaan yhteistä opetusta tietyissä oppiaineissa. Mitä tahansa yhteisön kieltä voidaan käyttää näiden yhdistettyjen luokkien opetuksessa, siinä määrin kuin johtokunta katsoo,

territory of a Member State, an Agreement must be concluded between the Board of Governors and the host Member State concerning the free provision and maintenance of suitable premises for the new School.

Article 3

1. The instruction given in each School shall cover the course of studies up to the end of secondary school.

It may comprise:

- a nursery school;
- five years of primary school;
- seven years of secondary school.

Technical education requirements shall as far as possible be covered by the Schools in cooperation with the education system of the host country.

2. Instruction shall be provided by teachers seconded or assigned by the Member States in accordance with decisions taken by the Board of Governors under the procedure laid down in Article 12 (4).

3. (a) Any proposal to modify the fundamental structure of a School shall require a unanimous vote of the Member State representatives on the Board of Governors.

(b) Any proposal to modify the official status of the teachers shall require a unanimous vote of the Board of Governors.

Article 4

The education given in the Schools shall be organized on the following principles:

1. the courses of study shall be undertaken in the languages specified in Annex II;

2. that Annex may be amended by the Board of Governors to take account of decisions taken under Articles 2 and 32;

3. in order to encourage the unity of the School, to bring pupils of the different language sections together and to foster mutual understanding, certain subjects shall be taught to joint classes of the same level. Any Community language may be used for these joint classes, insofar as the Board of Governors decides that circumstances jus-

että se on olosuhteiden vuoksi perusteltua;

4. oppilaille pyritään erityisesti opettamaan perusteellinen kielitaito nykykielissä;

5. opetussuunnitelmissa korostetaan eurooppalaista ulottuvuutta;

6. koulutuksessa ja opetuksessa kunnioitetaan yksilön omaatuntoa ja vakaumusta;

7. erityisopetusta tarvitsevien lasten vastaanottamisen helpottamiseksi ryhdytään tarpeellisiin toimenpiteisiin.

5 artikla

1. Koulussa hyväksyttävien tuloksin suoritettujen opintovuodet ja niitä koskevat tutkintotodistukset ja muut todistukset tunnustetaan sopimuspuolten alueella johtokunnan 11 artiklan nojalla vahvistamien vastaavuustaulukon ja ehtojen mukaisesti, toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suostumuksella.

2. Eurooppalainen ylioppilastutkinto, josta on tehty sopimus 11 päivänä huhtikuuta 1984 Eurooppa-koulun perussäännön Eurooppalaista ylioppilastutkintoa koskevat määräykset sisältävän liitteen muuttamiseksi, jäljempänä "Sopimus eurooppalaisesta ylioppilastutkinnosta", myönnetään yhdistetyn yläasteen ja lukion suorittamisen jälkeen. Johtokunta voi tehdä jäsenvaltioiden edustajien yksimielisellä päätöksellä tarpeellisia muutoksia kyseiseen sopimukseen.

Koulussa suoritettun Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon haltijoilla

(a) on siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he ovat, kaikki samat edut kuin niillä, joilla on kyseisessä valtiossa suoritettun lukion päätteeksi annettu tutkintotodistus tai todistus;

(b) on samat oikeudet pyrkiä minkä tahansa jäsenvaltion alueella olevaan yliopistoon kuin kyseisen jäsenvaltion yhtä päteväillä kansalaisilla.

Tässä yleissopimuksessa "yliopisto" tarkoittaa

(a) yliopistoja;

tify its use;

4. a particular effort shall be made to give pupils a thorough knowledge of modern languages;

5. the European dimension shall be developed in the curricula;

6. in education and instruction, the conscience and convictions of individuals shall be respected;

7. measures shall be taken to facilitate the reception of children with special educational needs.

Article 5

1. Years of study successfully completed at the School and diplomas and certificates in respect thereof shall be recognized in the territory of the Member States, in accordance with a table of equivalence, under conditions determined by the Board of Governors as laid down in Article 11 and subject to the agreement of the competent national authorities.

2. The European baccalaureate, which is the subject of the Agreement of 11 April 1984 amending the Annex to the Statute of the European School laying down the regulations for the European baccalaureate, hereafter referred to as the 'European baccalaureate Agreement', shall be awarded upon completion of the cycle of secondary studies. The Board of Governors, acting by a unanimous vote of the Member State representatives, shall be able to make any adaptations to that Agreement which may prove necessary.

Holders of the European baccalaureate obtained at the School shall:

(a) enjoy, in the Member State of which they are nationals, all the benefits attaching to the possession of the diploma or certificate awarded at the end of secondary school education in that country;

(b) be entitled to seek admission to any university in the territory of any Member State on the same terms as nationals of that Member State with equivalent qualifications.

For the purposes of this Convention, the word 'university' applies to:

(a) universities;

(b) laitoksia, joita pidetään yliopistoa vastaavina siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella ne sijaitsevat.

6 artikla

Jokainen koulu on oikeushenkilö siinä laajuudessa kuin se on tarpeen sen 1 artiklan mukaisen tehtävän hoitamiseksi. Tätä tarkoitusta varten koulu voi vapaasti käyttää sen omaan budjettiosuuteen varatut määrät 13 (1) artiklassa tarkoitetun taloussäännön ehtojen mukaisesti. Se voi olla oikeudenkäynnin osapuolena. Erityisesti se voi hankkia ja luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta.

Oikeuksien ja velvollisuuksien osalta koulut ovat jokaisessa jäsenvaltiossa samassa asemassa kuin muut julkisoikeudellisesti säännellyt oppilaitokset, tämän yleissopimuksen erityismääräysten mukaisesti.

II OSA

Koulun elimet

7 artikla

Kaikkien koulujen yhteiset elimet ovat:

1. johtokunta
2. pääsihteeri
3. tarkastuslautakunnat
4. valituslautakunta

Jokaisen koulun hallinnosta huolehtii hallinnollinen lautakunta ja koulun toimintaa johtaa johtaja.

I LUKU

Johtokunta

8 artikla

1. Jollei 28 artiklan määräyksistä muuta johdu, johtokuntaan kuuluu seuraavat jäsenet:

(a) jokaisen Euroopan yhteisöjen jäsenvaltion ministeritason edustaja tai edustajia,

(b) institutions regarded as of university standing by the Member State in whose territory they are situated.

Article 6

Each School shall have the legal personality necessary for the attainment of its purpose, as defined in Article 1. It shall for that purpose be free to manage the appropriations in its own section of the budget under the conditions laid down in the Financial Regulation referred to in Article 13 (1). It may be a party to legal proceedings. It may in particular acquire and dispose of movable and immovable property.

As far as its rights and obligations are concerned, the School shall be treated in each Member State, subject to the specific provisions of this Convention, as an educational establishment governed by public law.

TITLE II

Organs of the schools

Article 7

The organs common to all the Schools shall be:

1. the Board of Governors;
2. the Secretary-General;
3. the Boards of Inspectors;
4. the Complaints Board;

Each School shall be administered by the Administrative Board and managed by the Headteacher.

CHAPTER I

The Board of Governors

Article 8

1. Subject to Article 28, the Board of Governors shall consist of the following members:

(a) the representative or representatives at ministerial level of each of the Member

joilla on valtuudet tehdä sitoumuksia kyseisen jäsenvaltion hallituksen puolesta, kuitenkin siten, että jokaisella jäsenvaltiolla on vain yksi ääni;

(b) Euroopan yhteisöjen komission jäsen;

(c) henkilöstötoimikunnan nimittämä edustaja (opetushenkilökunnan keskuudesta) 22 artiklan mukaisesti;

(d) oppilaiden vanhempien edustaja, jonka vanhempainyhdistykset ovat nimittäneet 23 artiklan mukaisesti.

2. Kaikkien jäsenvaltioiden ministeritason edustajat ja Euroopan yhteisöjen komission jäsen voivat nimittää henkilön edustamaan itseään. Muita jäseniä, jotka eivät voi osallistua kokoukseen, edustavat heidän vara-jäsenensä.

3. Oppilaiden edustaja voidaan kutsua johtokunnan kokouksiin tarkkailijaksi oppilaita koskeissa asioissa.

4. Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta, tämän omasta aloitteesta tai kolmen jäsenen tai pääsihteerin perustellusta pyynnöstä. Johtokunta kokoontuu vähintään kerran vuodessa.

5. Puheenjohtajan kausi kestää vuoden, ja puheenjohtajana toimii vuoden kerrallaan vuorotellen jokaisen jäsenvaltion edustaja seuraavassa järjestyksessä: Belgia, Tanska, Saksa, Kreikka, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Portugali ja Yhdistynyt Kuningaskunta.

9 artikla

1. Johtokunta tekee päätöksensä sen jäsenten kahden kolmasosan äänten enemmistöllä, lukuunottamatta sellaisia tapauksia, joissa tämän yleissopimuksen perusteella vaaditaan yksimielinen päätös, seuraavien ehtojen mukaisesti:

(a) jos päätös vaikuttaa jäsenvaltion erityisiin etuihin, kuten sen alueella sijaitsevan koulun merkittävää laajennusta tai sulkeamista koskeva päätös, päätöksen tekemiseen vaaditaan kyseisen jäsenvaltion edustajan puoltava ääni;

States of the European Communities authorised to commit the Government of that Member State, on the understanding that each Member State has only one vote;

(b) a member of the Commission of the European Communities;

(c) a representative designated by the Staff Committee (from among the teaching staff) in accordance with Article 22;

(d) a representative of the pupils' parents designated by the Parents' associations in accordance with Article 23.

2. The representatives at ministerial level of each of the Member States and the member of the Commission of the European Communities may appoint persons to represent them. Other members who are unable to attend shall be represented by their alternates.

3. A representative of the pupils may be invited to attend meetings of the Board of Governors as an observer for items concerning the pupils.

4. The Board of Governors shall be convened by its Chairman, on his own initiative or at the reasoned request of three members of the Board of Governors or of the Secretary-General. It shall meet at least once a year.

5. The office of Chairman shall be held for one year by a representative of each Member State in turn, in the following order of Member States: Belgium, Denmark, Germany, Greece, Spain, France, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Portugal, United Kingdom.

Article 9

1. Save in cases where unanimity is required by this Convention, decisions of the Board of Governors shall be adopted by a two-thirds majority of the members comprising it, subject to the following provisions:

(a) adoption of a decision affecting the specific interests of a Member State, such as the significant extension of the premises or the closure of a School established in its territory, shall require a favourable vote by the representative of that Member State;

(b) koulun sulkeminen vaatii komission jäsenen puoltavan äänen;

(c) sellainen julkisoikeudellisen yhteisön jäsen, jolla on yksi paikka ja ääni johtokunnassa 28 artiklan mukaisen sopimuksen perusteella, äänestää sellaisissa kouluun liittyvissä asioissa, jotka kuuluvat kyseisen sopimuksen alaan;

(d) 8 (1) (c) artiklassa mainitun henkilöstötoimikunnan edustajalla sekä 8 (1) (d) artiklassa mainitulla oppilaiden vanhempien edustajalla on äänioikeus vain 11 artiklan mukaisessa opetusta koskevassa päätöksenteossa, lukuunottamatta päätöksiä, jotka koskevat eurooppalaisesta ylioppilastutkinnosta tehdyn sopimuksen muutoksia, ja päätöksiä, joilla on vaikutuksia talouteen tai talousarvioon.

2. Tapauksissa, joissa tämän yleissopimuksen perusteella vaaditaan yksimielinen päätös, johtokunnan päätöksentekoa ei estä se, että läsnäolevat tai edustetut jäsenet pidättäytyvät äänestyksestä.

3. Jokaisessa äänestyksessä jokaisella läsnäolevalla tai edustetulla jäsenellä on yksi ääni, 8 (1) (a) artiklan erityismääräyksen mukaisesti.

10 artikla

Johtokunta valvoo tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa. Tässä tarkoituksessa sillä on tarvittava päätöksentekovalta opetus-, talousarvio- ja hallintoasioissa, sekä 28-30 artiklassa tarkoitettuja sopimuksia koskevissa neuvotteluissa. Johtokunta voi asettaa toimikuntia, jotka huolehtivat sen päätösten valmistelusta.

Johtokunta antaa koulun yleiset säännöt.

Johtokunta tekee vuosittain pääsihteerin laatiman luonnoksen perusteella raportin koulujen toiminnasta ja välittää sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

(b) the closure of a School shall require a favourable vote by the Member of the Commission;

(c) the representative of an organization governed by public law who has obtained a seat and a vote on the Board of Governors pursuant to an agreement based on Article 28 shall vote on all matters relating to the School covered by such agreement;

(d) the right to vote of the representative of the Staff Committee mentioned in Article 8 (1) (c) and the representative of the pupils' parents mentioned in Article 8 (1) (d) shall be restricted to the adoption of decisions on educational matters under Article 11, with the exclusion of decisions concerning adaptations to the European baccalaureate Agreement and decisions having financial or budgetary effects.

2. In cases where unanimity is required by this Convention, the adoption of decisions of the Board of Governors shall not be prevented by abstentions by members who are present or represented.

3. In all voting, each of the members present or represented shall have one vote, without prejudice to the specific provision in Article 8 (1) (a).

Article 10

The Board of Governors shall supervise the implementation of this Convention; for this purpose, it shall have the necessary decision-making powers in educational, budgetary and administrative matters, and for the negotiation of the Agreements referred to in Articles 28 to 30. It may set up committees with responsibility for preparing its decisions.

The Board of Governors shall lay down the General Rules of the Schools.

The Board of Governors shall each year draw up, on the basis of a draft prepared by the Secretary-General, a report on the operation of the Schools and shall forward it to the European Parliament and to the Council.

11 artikla

Opetusta koskevissa asioissa johtokunta päättää, mitä opintoja koulussa on suoritettava ja miten ne järjestetään. Toimivaltaisen tarkastuslautakunnan lausunnon mukaisesti johtokunta erityisesti:

1. hyväksyy yhtenäiset opetussuunnitelmat ja tuntij aot kunkin vuoden opinnoille ja jokaiselle perustamalleen osastolle sekä antaa suosituksia siitä, mitä opetusmenetelmiä olisi käytettävä;

2. huolehtii opetuksen valvonnasta tarkastuslautakuntien avulla sekä laatii tarkastuslautakunnille toimintaohjeet;

3. määrää iän, joka vaaditaan eri luokkasteille pääsyyn. Se antaa 5 artiklan määräysten mukaisesti säännöt oppilaiden pääsystä seuraavalle luokalle tai yläasteelle ja se määrää, miten koulussa suoritettujen opiskeluvuodet on arvioitava, jotta oppilaat pystyisivät palaamaan kansallisiin kouluhinsamilloin tahansa. Se laatii 5 (1) artiklassa tarkoitetun vastaavuustaulukon;

4. perustaa tutkintoja koulussa tehdyn työn vahvistamiseksi; antaa tällaisia tutkintoja koskevat säännöt, nimeää tutkintolautakunnat ja myöntää tutkintotodistukset. Se varmistaa, että näihin tutkintoihin liittyvät kokeet ovat sen tasoisia, että ne täyttävät 5 artiklan määräykset.

12 artikla

Hallinnollisissa asioissa johtokunta

1. antaa pääsihteerien, koulujen johtajien ja opetushenkilökunnan toimintaa koskevat säännöt sekä 9 (1) (a) artiklan mukaisesti hallinnollisen ja avustavan henkilökunnan toimintaa koskevat säännöt;

2. nimittää pääsihteerin ja varapääsihteerin;

3. nimittää johtajan ja varajohtajat jokaiselle koululle;

4. (a) päättää vuosittain tarkastuslautakuntien ehdotuksesta henkilöstötarpeista perustamalla ja lakkauttamalla virkoja. Se varmistaa, että paikat jaetaan tasapuolisesti jäsenvaltioiden kesken. Se ratkaisee hallitus-

Article 11

In educational matters, the Board of Governors shall determine which studies shall be undertaken and how they shall be organized. In particular, following the opinion of the appropriate Board of Inspectors, it shall:

1. adopt harmonized curricula and timetables for each year's studies and for each section which it has set up and make recommendations as to which methods should be used;

2. provide for supervision of the teaching by the Boards of Inspectors and fix the operating rules of the latter;

3. determine the age for entry to the different levels. It shall lay down rules for the promotion of pupils to the next year of study or to the secondary school and, in order to enable pupils to return at any time to their national schools, rules for the validation of years of study at the School in accordance with Article 5. It shall draw up the table of equivalence referred to in Article 5 (1);

4. arrange for examinations to be held as a means of certifying the work done in the School; it shall lay down rules for the examinations, appoint examining boards and award diplomas. It shall ensure that the papers for the examination are set at such a level as to give effect to the provisions of Article 5.

Article 12

In administrative matters, the Board of Governors shall:

1. lay down the Service Regulations for the Secretary-General, the Headteachers, the teaching staff and, in accordance with Article 9 (1) (a), for the administrative and ancillary staff;

2. appoint the Secretary-General and Deputy Secretary-General;

3. appoint the Headteacher and Deputy Headteachers of each School;

4. (a) determine each year, on a proposal from the Boards of Inspectors, the teaching staff requirements by creating or eliminating posts. It shall ensure a fair allocation of posts among the Member States. It shall set-

ten kanssa kysymykset, jotka liittyvät yläasteen ja lukion opettajien, ala-asteen opettajien ja koulun opinto-ohjaajien nimittämiseen ja siirtämiseen. Henkilökunta säilyttää oikeutensa uralla etenemiseen ja eläkkeisiin kansallisten määräysten mukaisesti;

(b) päättää vuosittain pääsihteerin ehdotuksesta hallinnollista ja avustavaa henkilökuntaa koskevista tarpeista.

5. järjestää toimintansa ja laatii omat menettelytapasääntönsä.

13 artikla

1. Talousarviota koskevista asioista johtokunta:

(a) hyväksyy taloussäännön, jossa täsmennetään erityisesti koulujen talousarvion hyväksymistä ja toimeenpanemista koskeva menettelytapa;

(b) hyväksyy koulujen talousarvion jokaiselle tilivuodelle tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti;

(c) hyväksyy vuosittaisen varainhoitotilin ja välittää sen Euroopan yhteisöjen toimivaltaisille viranomaisille.

2. Johtokunta laatii viimeistään 30 päivänä huhtikuuta jokaisena tilivuonna arvion koulujen tuloista ja menoista seuraava tilivuotta varten ja toimittaa sen komissiolle, joka sen perusteella laatii tarvittavat arviot Euroopan yhteisöjen alustavaa kokonaistalousarviota varten.

Euroopan yhteisöjen talousarviosta vastaava viranomaislainen määrää Euroopan yhteisöjen rahoitusosuuden sen talousarvion hyväksymistä koskevan menettelyn mukaisesti.

3. Johtokunta välittää talousarvion myös muille 28 artiklassa tarkoitetuille julkisoikeudellisille yhteisöille sekä 29 artiklassa tarkoitetuille yhteisöille tai laitoksille, joiden rahoitusosuudet ovat olennainen osa jonkin koulun kokonaistalousarviota, niin että ne voivat päättää osuuksiensa suuruudet.

together with the Governments questions relating to the assignment or secondment of the secondary school teachers, primary school teachers and education counsellors of the School. Staff shall retain promotion and retirement rights guaranteed by their national rules;

(b) determine each year, on a proposal from the Secretary-General, the administrative and ancillary staff requirements;

5. organize its operation and draw up its own Rules of Procedure.

Article 13

1. In budgetary matters, the Board of Governors shall:

(a) adopt the Financial Regulation, specifying in particular the procedure for establishing and implementing the budget of the Schools;

(b) adopt the budget of the Schools for each financial year, in accordance with paragraph 4 below;

(c) approve the annual revenue and expenditure account and forward it to the competent authorities of the European Communities.

2. The Board of Governors shall, by no later than 30 April of each year, establish an estimate of revenue and expenditure of the Schools for the following financial year and forward it forthwith to the Commission, which shall, on that basis, establish the necessary forecasts in the preliminary draft general budget of the European Communities.

The budgetary authority of the European Communities shall fix the amount of the European Communities' contribution under its budgetary procedure.

3. The Board of Governors shall also forward the estimate of revenue and expenditure to the other organizations governed by public law provided for in Article 28 and to the organizations or institutions provided for in Article 29, whose financial contribution is such as to finance the bulk of a School's budget, so that they may determine the amount of their contributions.

4. Johtokunta hyväksyy lopulta koulujen talousarvion ennen seuraavan tilivuoden alkua, ja tarkistaa sitä tarpeen vaatiessa Euroopan yhteisöjen sekä 3 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen tai laitosten rahoitusosuuksien mukaiseksi.

14 artikla

Pääsihteeri edustaa johtokuntaa ja ohjaa sihteeristöä pääsihteeristön toimintaa koskevien 12 (1) artiklassa tarkoitettujen sääntöjen mukaisesti. Hän edustaa kouluja oikeudenkäynneissä. Hän on vastuussa toiminnastaan johtokunnalle.

II LUKU

Tarkastuslautakunnat

15 artikla

Kouluja varten perustetaan kaksi tarkastuslautakuntaa: toinen esikouluja ja alasteita varten ja toinen yhdistettyjä yläasteita ja lukioita varten.

16 artikla

Jokaisella sopimuspuolena olevalla jäsenvaltiolla on yksi tarkastaja kummassakin tarkastuslautakunnassa. Johtokunta nimittää tarkastajan kyseisen sopimuspuolen ehdotuksesta.

Tarkastuslautakuntia johtaa sen jäsenvaltion edustaja, jolla on johtokunnan puheenjohtajuus.

17 artikla

Tarkastuslautakuntien tehtävänä on varmistaa koulujen tarjoaman opetuksen laatu ja suorittaa tätä tarkoitusta varten tarpeelliset tarkastukset kouluissa.

Ne antavat johtokunnalle 11 ja 12 artiklassa tarkoitettuja lausuntoja ja ehdotuksia

4. The Board of Governors shall finally adopt the budget of the Schools before the start of the budgetary year and shall adapt it if necessary to the contributions of the European Communities and of the organizations or institutions referred to in paragraph 3.

Article 14

The Secretary-General shall represent the Board of Governors and direct the Secretariat in accordance with the Service Regulations for the Secretary-General provided for in Article 12 (1). He shall represent the Schools in legal proceedings. He shall be responsible to the Board of Governors.

CHAPTER 2

The Boards of Inspectors

Article 15

Two Boards of Inspectors shall be set up for the purposes of the Schools: one for the nursery schools and the primary schools, the other for the secondary schools.

Article 16

Each Member State which is a Contracting Party shall be represented by one Inspector on each Board. He shall be appointed by the Board of Governors on a proposal from the Party concerned.

The Boards of Inspectors shall be chaired by the representative on the Board of Inspectors of the Member State which holds the chairmanship of the Board of Governors.

Article 17

It shall be the task of the Boards of Inspectors to ensure the quality of the education provided by the Schools and to this end to ensure that the requisite inspections are carried out in the Schools.

They shall submit to the Board of Governors the opinions and proposals provided

sekä mahdollisesti ehdotuksia opetussuunnitelman ja opintojen järjestämisen muuttamiseksi.

18 artikla

Tarkastajien tehtävänä on:

1. varmistaa omilla vastuualueillaan, että kansallisista järjestelmistä tulevien opettajien työtä valvotaan;
2. verrata havaintojaan saavutetusta opetuksen tasosta ja opetusmenetelmien laadusta;
3. esittää koulujen johtajille ja opetushenkilökunnalle tarkastustensa tulokset.

Ottaen huomioon johtokunnan kartoittamat tarpeet, jokainen jäsenvaltio antaa tarkastajien käyttöön tarvittavat apuvälineet, jotta he voivat suorittaa tehtäviensä kouluissa täysimääräisesti.

III LUKU

Hallinnollinen lautakunta

19 artikla

Jollei 28 ja 29 artikloista muuta johdu, jokainen 7 artiklassa tarkoitettu hallinnollinen lautakunta koostuu kahdeksasta jäsenestä seuraavasti:

1. pääsihteeri, joka on lautakunnan puheenjohtaja;
2. koulun johtaja;
3. Euroopan yhteisöjen komission edustaja;
4. kaksi opetushenkilökunnan jäsentä, joista toinen edustaa yläasteen ja lukion opetushenkilökuntaa ja toinen edustaa alaa-asteen ja esikoulun opetushenkilökuntaa;
5. kaksi jäsentä, jotka edustavat 23 artiklassa tarkoitettua vanhempainyhdistystä;
6. hallinnollisen ja avustavan henkilökunnan edustaja.

Sen jäsenvaltion edustaja, jonka alueella koulu sijaitsee, voi ottaa osaa hallinnollisen lautakunnan kokouksiin tarkkailijana.

Kaksi oppilaiden edustajaa kutsutaan hei-

for in Articles 11 and 12 respectively and, if need be, proposals for changes in curricula and for the organization of studies.

Article 18

The task of the Inspectors shall be to:

1. ensure, in their respective cycles of instruction, supervision of the work of teachers from their national administrations;
2. compare views on the standard of work attained and the quality of the teaching methods;
3. address to the Headteachers and the teaching staff the results of their inspections.

Taking into account needs evaluated by the Board of Governors, each Member State shall provide the Inspectors with the facilities necessary for carrying out fully their task in the Schools.

CHAPTER 3

The Administrative Board

Article 19

Subject to Articles 28 and 29, each Administrative Board provided for in Article 7 shall comprise eight members, as follows:

1. the Secretary-General, who shall be Chairman;
2. the Headteacher of the School;
3. the representative of the Commission of the European Communities;
4. two members of the teaching staff, one representing the staff of the secondary school and the other the staff of the primary and nursery schools jointly;
5. two members representing the Parents' Association as provided for in Article 23;
6. a representative of the administrative and ancillary staff.

A representative of the Member State in which the School is located may attend meetings of the Administrative Board as an observer.

Two representatives of the pupils shall be

dän koulunsa hallinnollisen lautakunnan kokouksiin tarkkailijoina heitä koskevissa asioissa.

invited to attend meetings of the Administrative Board of their School as observers for items of business which concern them.

20 artikla

Hallinnollinen lautakunta
1. valmistelee koulun talousarvion taloussäännön mukaisesti;

2. valvoo koulun talousarvion täytäntöönpanoa ja laatii koululle vuosittaisen varainhoitotilin;

3. varmistaa, että koulun asianmukaista toimintaa varten soveltuvat fyysiset olosuhteet ja suotuisa ilmapiiri säilytetään;

4. suorittaa muut sellaiset hallinnolliset tehtävät, jotka johtokunta sille uskoo.

Hallinnollisten lautakuntien kokousten koolle kutsumista ja niiden päätöksentekoa koskevat menettelyt määrätään 10 artiklassa tarkoitetuissa koulun yleissäännöissä.

Article 20

The Administrative Board shall:

1. prepare the estimates of revenue and expenditure of the School in accordance with the Financial Regulation;

2. supervise the implementation of the School's section of the budget and draw up its annual revenue and expenditure account;

3. ensure that suitable physical conditions and an atmosphere conducive to the proper operation of the School are maintained;

4. perform such other administrative duties as may be entrusted to it by the Board of Governors.

The procedures for the convening of meetings and for decision-making by the Administrative Boards shall be laid down in the General Rules of the Schools provided for in Article 10.

IV LUKU

Johtaja

21 artikla

Koulun johtaja hoitaa tehtävänsä 10 artiklassa tarkoitettujen yleissääntöjen mukaisesti. Hän toimii esimiehenä koulun henkilökunnalle, joka on nimitetty 12 artiklan (4) (a) ja (b) kohtien määräysten mukaisesti.

Johtajan on täytettävä pätevyysvaatimukset kotimaassaan sellaisen oppilaitoksen johtamista varten, jonka päästötodistus oikeuttaa haltijansa pääsemään yliopistoon. Hän on vastuussa toiminnastaan johtokunnalle.

CHAPTER 4

The Headteacher

Article 21

The Headteacher shall discharge his duties in accordance with the General Rules provided for in Article 10. He shall have authority over the staff assigned to the School in accordance with the procedures stipulated in Article 12 (4) (a) and (b).

He shall have the competence and the qualifications required in his country for directing an educational establishment providing a leaving certificate entitling the holder to university entrance. He shall be responsible to the Board of Governors.

III OSA

Henkilökunnan edustus

TITLE III

Staff representation

22 artikla

Kouluja varten perustetaan henkilöstötoimikunta, joka koostuu jokaisesta koulusta valituista opetushenkilökunnan sekä hallinnollisen ja avustavan henkilökunnan edustajista.

Toimikunta auttaa kouluja toimimaan tehokkaasti mahdollistamalla henkilöstön mielipiteiden muodostamisen ja ilmaisemisen.

Henkilöstötoimikunnan valintaa ja toimintaa koskevista menettelyistä määrätään 12 (1) artiklassa tarkoitetuissa opetushenkilökunnan ja hallinnollisen ja avustavan henkilökunnan toimintaa koskevissa säännöissä.

Henkilöstötoimikunta nimeää vuosittain yhden jäsenen ja varajäsenen opetushenkilökunnan keskuudesta edustamaan henkilöstöä johtokunnassa.

IV OSA

Vanhempainyhdistys

23 artikla

Oppilaiden vanhempien ja kouluviranomaisten suhteiden ylläpitämiseksi johtokunta hyväksyy jokaiselle koululle yhdistyksen, joka edustaa oppilaiden vanhempia.

Näin hyväksytty vanhempainyhdistys nimeää joka vuosi kaksi edustajaa kyseisen koulun hallinnolliseen lautakuntaan.

Kerran vuodessa koulujen vanhempainyhdistykset nimeävät yhden jäsenen ja varajäsenen edustamaan yhdistyksiä johtokunnassa.

V OSA

Talousarvio

Article 22

A Staff Committee shall be established comprising elected representatives of the teaching staff and of the administrative and ancillary staff of each School.

The Committee shall contribute to the proper functioning of the Schools by enabling the opinion of the staff to emerge and be expressed.

The procedures for the election and operation of the Staff Committee shall be determined in the Service Regulations for the teaching staff and for the administrative and ancillary staff provided for in Article 12 (1).

Once a year the Staff Committee shall designate a member and an alternate from among the teaching staff to represent the staff on the Board of Governors.

TITLE IV

The parents' association

Article 23

For the purpose of maintaining relations between the pupils' parents and the School authorities, the Board of Governors shall recognize for each School the Association which is representative of the pupils' parents.

The Parents' Association so recognized shall designate each year two representatives on the Administrative Board of the School concerned.

Once a year the Parents' Associations of the Schools shall designate a member and an alternate to represent the Associations on the Board of Governors.

TITLE V

The budget

24 artikla

Koulujen tilivuosi vastaa kalenterivuotta.

Article 24

The financial year of the Schools shall correspond to the calendar year.

25 artikla

Koulujen talousarvioon lasketaan mukaan:

1. jäsenvaltioiden osuudet siirretyn tai nimitetyn henkilökunnan palkkojen maksusta, sekä tarvittaessa johtokunnan yksimielisesti päättämät jäsenvaltioiden rahoitusosuudet;

2. Euroopan yhteisöjen rahoitusosuus, jolla katetaan koulujen kokonaismenojen ja muiden tulojen kokonaismäärän erotus;

3. sellaisten Euroopan yhteisöjen ulkopuolisten yhteisöjen rahoitusosuudet, joiden kanssa johtokunta on tehnyt sopimuksen;

4. koulujen omat tulot, erityisesti koulumaksut, jotka johtokunta on perinyt vanhemmilta;

5. muut erilaiset tulot.

Euroopan yhteisöjen rahoitusosuutta koskevista järjestelyistä määrätään erityisessä johtokunnan ja komission välisessä sopimuksessa.

Article 25

The budget of the Schools shall be financed by:

1. contributions from the Member States through the continuing payment of the remuneration for seconded or assigned teaching staff and, where appropriate, a financial contribution decided on by the Board of Governors acting unanimously;

2. the contribution from the European Communities, which is intended to cover the difference between the total amount of expenditure by the Schools and the total of other revenue;

3. contributions from non-Community organizations with which the Board of Governors has concluded an Agreement;

4. the School's own revenue, notably the school fees charged to parents by the Board of Governors;

5. miscellaneous revenue.

The arrangements for making available the contribution from the European Communities shall be laid down in a special agreement between the Board of Governors and the Commission.

VI OSA

Riitojen ratkaiseminen

26 artikla

Ainoastaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa on toimivaltainen ratkaisemaan sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän yleissopimuksen tulkintaa ja soveltamista ja joita ei ole voitu ratkaista johtokunnassa.

27 artikla

1. Tällä yleissopimuksella perustetaan va-

TITLE VI

Disputes

Article 26

The Court of Justice of the European Communities shall have sole jurisdiction in disputes between Contracting Parties relating to the interpretation and application of this Convention which have not been resolved by the Board of Governors.

Article 27

1. A Complaints Board is hereby estab-

lituslautakunta.

2. Kun kaikki hallinnolliset valitusmahdollisuudet on käytetty, valituslautakunnalla on yksinomainen toimivalta ensimmäisenä ja viimeisenä oikeusasteena, ratkaista riidat, jotka koskevat tämän yleissopimuksen soveltamista sopimuksen alaan kuuluviin henkilöihin hallinnollista ja avustavaa henkilökuntaa lukuunottamatta, ja jotka koskevat yleissopimukseen tai sellaisten sen nojalla annettuihin määräyksiin perustuvien toimien laillisuutta, joita johtokunta tai hallinnollinen lautakunta on heihin kohdistanut käyttäessään tähän yleissopimukseen perustuvaa toimivaltaansa. Kun riidat liittyvät rahoitukseen, valituslautakunnalla on rajoittamaton toimivalta.

Näihin menettelyihin liittyvistä ehdoista ja säännöistä määrätään tarpeen vaatiessa opetushenkilökunnan toimintaa koskevissa säännöissä tai tuntiopettajien työehdoissa, tai koulujen yleissäännöissä.

3. Valituslautakunnan jäsenet ovat riippumattomia ja juridisesti päteviksi katsottuja henkilöitä. Ainoastaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tätä tarkoitusta varten laatimalla listalla olevia henkilöitä voidaan nimetä valituslautakuntaan.

4. Johtokunta hyväksyy valituslautakunnan perussäännön yksimielisellä päätöksellä.

Valituslautakunnan perussäännössä määrätään lautakunnan jäsenten lukumäärästä, menettelystä, jota johtokunta noudattaa nimeössään jäsenet, jäsenten toimikauden pituudesta sekä heitä koskevista rahoitusjärjestelyistä. Perussäännössä täsmennetään lautakunnan toimintatapa.

5. Valituslautakunta hyväksyy omat menettelysääntönsä, jotka sisältävät perussäännön soveltamiselle tarpeelliset määräykset.

Johtokunnan on hyväksyttävä menettelysäännöt yksimielisesti.

6. Valituslautakunnan tekemät päätökset sitovat riidan osapuolia, ja elleivät nämä pane päätöksiä täytäntöön, jäsenvaltiot saattavat ne täytäntöönpanokelpoisiksi kansalli-

lished.

2. The Complaints Board shall have sole jurisdiction in the first and final instance, once all administrative channels have been exhausted, in any dispute concerning the application of this Convention to all persons covered by it with the exception of administrative and ancillary staff, and regarding the legality of any act based on the Convention or rules made under it, adversely affecting such persons on the part of the board of Governors of the Administrative Board of a school in the exercise of their powers as specified by this Convention. When such disputes are of a financial character, the Complaints Board shall have unlimited jurisdiction.

The conditions and the detailed rules relative to these proceedings shall be laid down, as appropriate, by the Service Regulations for the teaching staff or by the conditions of employment for part-time teachers, or by the General Rules of the Schools.

3. The members of the Complaints Board shall be persons whose independence is beyond doubt and who are recognized as being competent in law. Only persons on a list to be compiled by the Court of Justice of the European Communities shall be eligible for membership of the Complaints Board.

4. The Statute of the Complaints Board shall be adopted by the Board of Governors, acting unanimously.

The Statute of the Complaints Board shall determine the number of members of the Board, the procedure for their appointment by the Board of Governors, the duration of their term of office and the financial arrangements applicable to them. The Statute shall specify the manner in which the Board is to operate.

5. The Complaints Board shall adopt its rules of procedure, which shall contain such provisions as are necessary for applying the Statute.

The rules of procedure shall require the unanimous approval of the Board of Governors.

6. The judgments of the complaints Board shall be binding on the parties and, should the latter fail to implement them, rendered enforceable by the relevant authorities of

sen lainsäädäntönsä mukaisesti.

7. Muut riidat, joiden osapuolena koulut ovat, kuuluvat kansallisten tuomioistuinten toimivaltaan. Erityisesti niiden toimivalta siviili- ja rikosoikeudellista vastuuta koske-vissa asioissa jää tämän artiklan sovelta-misalalan ulkopuolelle.

VII OSA

Erityismääräykset

28 artikla

Johtokunta voi yksimielisellä päätöksellä tehdä osallistumissopimuksen, joka koskee olemassaolevaa koulua tai 2 artiklan mukaisesti perustettavaa koulua, sellaisten julkisoikeudellisten yhteisöjen kanssa, joihin koulujen toiminnalla on sijaintinsa puolesta vaikutusta. Solmimalla tällaisen sopimuksen kyseiselle yhteisölle voidaan antaa yksi paikka ja ääni hallinnollisen lautakunnan kokouksissa kaikissa asioissa, jotka liittyvät kyseiseen kouluun, jos yhteisön rahoitusosuudella voidaan rahoittaa olennainen osa koulun taloudesta.

29 artikla

Johtokunta voi yksimielisellä päätöksellä neuvotella myös muita kuin osallistumissopimuksia sellaisten julkisoikeudellisten tai yksityisoikeudellisten yhteisöjen tai laitosten kanssa, jonkin olemassaolevan koulun toiminnalla on vaikutusta.

Johtokunta voi myöntää niille yhden paikan ja äänen kyseisen koulun hallinnollisen lautakunnan kokouksissa.

30 artikla

Johtokunta voi neuvotella koulun sijaintivaltion hallituksen kanssa lisäsopimuksen, jos sellainen on tarpeen parhaiden mahdollisten olosuhteiden varmistamiseksi koulun toiminnalle.

the Member States in accordance with their respective national laws.

7. Other disputes to which the Schools are party shall fall within national jurisdiction. In particular, national courts' jurisdiction with regard to matters of civil and criminal liability is not affected by this Article.

TITLE VII

Special provisions

Article 28

The Board of Governors, acting unanimously, may conclude participation Agreements concerning an existing School or one to be established in accordance with Article 2 with any organizations governed by public law which, by reason of their location, have an interest in the operation of the Schools. By concluding such an Agreement, any such organization may then have a seat and a vote on the Board of Governors for all matters regarding the School in question if its financial contribution is such as to finance the bulk of the School's budget. It may also obtain a seat and a vote on the Administrative Board of the School in question.

Article 29

The Board of Governors, acting unanimously, may also negotiate agreements other than participation Agreements with organizations or institutions governed by public or private law which have an interest in the operation of one of the Schools.

The Board of Governors may grant them a seat and a vote on the Administrative Board of the School in question.

Article 30

The Board of Governors may negotiate with the Government of a country in which a School is located any additional Agreement required to ensure that the School can operate under the best possible conditions.

31 artikla

1. Sopimuspuoli voi irtisanoa tämän yleissopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti Luxemburgin hallitukselle, joka ilmoittaa irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta muille sopimuspuolille. Irtisanomisesta on ilmoitettava ennen syyskuun ensimmäistä päivää, jotta se tulisi voimaan seuraavan vuoden syyskuun ensimmäisenä päivänä.

2. Sopimuspuoli, joka irtisanoo tämän yleissopimuksen, luopuu osuudestaan koulun varoihin. Johtokunta päättää niistä järjestelyistä, joihin on ryhdyttävä jonkin sopimuspuolen irtisanomisilmoituksen seurauksena, mukaanlukien henkilökuntaan liittyvät järjestelyt.

3. Johtokunta voi päättää koulun sulkemisesta 9 artiklassa tarkoitetun äänestysmenettelyn mukaisesti. Sen ryhtyy samaa menettelyä noudattaen tarpeellisiksi katsomiinsa toimenpiteisiin, erityisesti opetushenkilökunnan ja hallinnollisen ja avustavan henkilökunnan tilanteen osalta sekä koulun varojen käyttämisen osalta.

4. Sopimuspuoli voi pyytää tämän yleissopimuksen muuttamista. Tätä tarkoitusta varten se ilmoittaa pyynnöstään Luxemburgin hallitukselle. Luxemburgin hallitus tekee tarpeelliset järjestelyt sen sopimuspuolen kanssa, jolla on Euroopan yhteisöjen neuvoston puheenjohtajuus hallitustenvälisen konferenssin koolle kutsumiseksi.

Article 31

1. Any Contracting Party may denounce this Convention by written notification to the Luxembourg Government; the latter shall inform the other Contracting Parties upon receipt of the notification. Denunciation shall be notified by 1 September of any year in order to take effect on 1 September the following year.

2. A Contracting Party which denounces this Convention shall abandon any share in the assets of the Schools. The Board of Governors shall decide which organizational measures, including staff measures, are to be taken as a result of denunciation by any of the Contracting Parties.

3. The Board of Governors, acting in accordance with the voting method set out in Article 9, may decide to close a School. It shall, by the same procedure, take such steps in regard to that School as it considers necessary, in particular as regards the situation of teaching, administrative and service staff and the distribution of the assets of the School.

4. Any Contracting Party may request that this Convention be amended. To that end, it shall notify the Luxembourg Government of its request. The Luxembourg Government shall make the necessary arrangements with the Contracting Party holding the Presidency of the Council of the European Communities to convene an Intergovernmental Conference.

32 artikla

Uuden yhteisön jäsenvaltion hakemus tähän yleissopimukseen liittymistä varten toimitetaan kirjallisena Luxemburgin hallitukselle, joka ilmoittaa hakemuksesta muille sopimuspuolille.

Liittyminen tulee voimaan seuraavan syyskuun ensimmäisenä päivänä siitä päivästä lukien, jona liittymiskirjat talletetaan Luxemburgin hallituksen huostaan.

Siitä päivästä lähtien koulun elimien kokoonpanoa muutetaan liittymisen seurauksena.

33 artikla

Sopimuspuolina olevat jäsenvaltiot ratifioivat tämän yleissopimuksen valtiosääntöön liittyvien vaatimustensa mukaisesti. Euroopan yhteisöjen osalta tämä yleissopimus tehdään niiden perustamissopimusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat ja tämän yleissopimuksen tekemistä koskevat ilmoitukset talletetaan Luxemburgin hallituksen huostaan, joka toimii Eurooppa-koulujen perussäännön tallettajana. Luxemburgin hallitus ilmoittaa muille sopimuspuolille tallettamista.

Tämä yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä siitä päivästä lukien, jona jäsenvaltioiden ratifioimiskirjat ja Euroopan yhteisöjen yleissopimuksen tekemistä koskevat ilmoitukset on talletettu.

Tämä yleissopimus, joka on tehty yhtenä englannin-, espanjan-, hollannin-, italian-, kreikan-, portugalin-, ranskan-, saksan- ja tanskankielisenä alkuperäiskappaleena, jonka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia, talletetaan Luxemburgin hallituksen arkistoon, joka toimittaa sen oikeaksi todistettun jäljennöksen muille sopimuspuolille.

34 artikla

Tämä yleissopimus kumoaa ja korvaa 12 päivänä huhtikuuta 1957 tehdyn perussäännön ja siihen liittyvän pöytäkirjan, joka on

Article 32

Applications for the accession to this Convention of any State becoming a member of the Community shall be made in writing to the Luxembourg Government, which shall inform each of the other Contracting Parties thereof.

Accession shall take effect on 1 September following the day on which the instruments of accession are deposited with the Luxembourg Government.

From that date, the composition of the organs of the Schools shall be altered accordingly.

Article 33

This Convention shall be ratified by the Member States as Contracting Parties in accordance with their respective constitutional requirements. As regards the European Communities, it shall be concluded in accordance with the Treaties establishing them. The instruments of ratification and the acts notifying the conclusion of this Convention shall be deposited with the Luxembourg Government, as depositary of the Statute of the European Schools. That Government shall inform all the other Contracting Parties of the deposit.

This Convention shall enter into force on the first day of the month following the deposit of all instruments of ratification by the Member States and of the acts notifying conclusion by the European Communities.

This Convention, drawn up in a single original in the Danish, Dutch, English, French, German, Greek, Italian, Portuguese and Spanish languages, all nine texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Luxembourg Government, which shall transmit a certified copy to each of the other Contracting Parties.

Article 34

This Convention cancels and replaces the Statute of 12 April 1957 and the Protocol thereto of 13 April 1962.

tehty 13 päivänä huhtikuuta 1962.

Ellei tässä yleissopimuksessa toisin määritä, sopimus eurooppalaisesta ylioppilastutkinnosta pysyy voimassa.

Tämä yleissopimus ei vaikuta Münchenin koulua koskevaan lisäpöytäkirjaan, joka on tehty viitaten 13 päivänä huhtikuuta 1962 tehtyyn pöytäkirjaan ja allekirjoitettu Luxemburgissa 15 päivänä joulukuuta 1975.

Tätä yleissopimusta edeltäviin kouluja koskeviin asiakirjoihin sisältyvien viittaus-ten katsotaan liittyvän tämän yleissopimuksen vastaaviin artikloihin.

Tehty Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1994

Save as otherwise provided in this Convention, the European baccalaureate Agreement shall remain in force.

The supplementary Protocol concerning the Munich School, drawn up with reference to the Protocol of 13 April 1962 and signed at Luxembourg on 15 December 1975, shall be unaffected by this Convention.

The references in the acts previous to this Convention which concern the Schools shall be understood as relating to the corresponding Articles of this Convention.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-four

Liite I

Eurooppa-koulut, joita perussääntö koskee:

Bergenin Eurooppa-koulu
 Brysselin I Eurooppa-koulu
 Brysselin II Eurooppa-koulu
 Brysselin III Eurooppa-koulu (1*)
 Culhamin Eurooppa-koulu
 Karlsruhen Eurooppa-koulu
 Luxemburgin Eurooppa-koulu
 Molin Eurooppa-koulu
 Münchenin Eurooppa-koulu
 Varèse'in Eurooppa-koulu
 (1*) Johtokunta on päättänyt tämän koulun perustamisesta kokouksessaan 27 ja 29 päivänä lokakuuta 1992.

Liite II

Kielet, joilla annetaan perusopetusta:
 englannin kieli
 espanjan kieli
 hollannin kieli
 italian kieli
 kreikan kieli

Annex I

European Schools to which the Statute applies:

European School, Bergen
 European School, Brussels I
 European School, Brussels II
 European School, Brussels III (1*)
 European School, Culham
 European School, Karlsruhe
 European School, Luxembourg
 European School, Mol
 European School, Munich
 European School, Varese
 (1*) The Board of Governors decided to establish this School at their meeting of 27/29 October 1992.

Annex II

Languages in which basic instruction is given:
 Danish
 Dutch
 English
 French

portugalin kieli
ranskan kieli
saksan kieli
tanskan kieli

German
Greek
Italian
Portuguese
Spanish